

«Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση σας καλωσορίζουμε στη σημερινή τελετή απονομής πτυχίων και διπλωμάτων Βυζαντινής Μουσικής, καθώς και τίτλων σπουδών Ευρωπαϊκής Μουσικής και μουσικών οργάνων του Ιδρύματος Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Η σημερινή ημέρα είναι μια ημέρα χαράς, δικαίωσης και αναγνώρισης. Είναι η στιγμή κατά την οποία ο κόπος, η επιμονή, η συστηματική μελέτη και η αγάπη για τη μουσική αποκτούν μια επίσημη έκφραση. Πίσω από κάθε τίτλο σπουδών βρίσκεται μια προσωπική διαδρομή: ώρες διδασκαλίας και εξάσκησης, δυσκολίες, απαιτήσεις, μικρές και μεγάλες επιτυχίες, αλλά και η υπομονή που χρειάζεται κάθε άνθρωπος για να κατακτήσει μια τέχνη.

Θα ήθελα, λοιπόν, να συγχαρώ θερμά όλους όσοι λαμβάνουν σήμερα τους τίτλους σπουδών τους, καθώς και τους καθηγητές και τις οικογένειές τους, οι οποίοι στάθηκαν συνοδοιπόροι σε αυτή την προσπάθεια.

Η απονομή ενός τίτλου σπουδών, όμως, δεν αποτελεί το τέλος της μαθησιακής πορείας. Αποτελεί την αφετηρία ενός νέου και ουσιαστικού κεφαλαίου.

Και αυτό είναι ένα μήνυμα που αξίζει να κρατήσουμε ιδιαίτερα σήμερα. Η απόκτηση ενός πτυχίου ή ενός διπλώματος δεν σημαίνει αυτομάτως ότι ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση ενός μουσικού. Ο τίτλος πιστοποιεί μια συγκεκριμένη εκπαιδευτική διαδρομή και την κατάκτηση ορισμένων γνώσεων και δεξιοτήτων. Ο πραγματικός μουσικός, όμως, διαμορφώνεται και εξελίσσεται σε όλη του τη ζωή.

Η μουσική απαιτεί συνεχή μελέτη, προσωπική αναζήτηση, άσκηση, ακρόαση, παρατήρηση και βαθύτερη κατανόηση. Απαιτεί να παραμένουμε μαθητές, ακόμη και όταν έχουμε αποκτήσει σημαντική εμπειρία ή έχουμε κατακτήσει υψηλούς τίτλους σπουδών. Απαιτεί να αναγνωρίζουμε ότι πάντοτε υπάρχει κάτι περισσότερο να μάθουμε, μια νέα ερμηνευτική προσέγγιση να ανακαλύψουμε, μια τεχνική να βελτιώσουμε, μια παράδοση να μελετήσουμε βαθύτερα.

Ιδιαίτερα στη Βυζαντινή Μουσική, η γνώση δεν εξαντλείται στην ανάγνωση της σημειογραφίας ούτε στην τεχνική απόδοση των μελών. Συνδέεται με την παράδοση, το εκκλησιαστικό ήθος, την καλλιέργεια του μέλους και τη συνειδητή συμμετοχή στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας. Αντίστοιχα, στην Ευρωπαϊκή Μουσική και στην εκμάθηση των μουσικών οργάνων, η τεχνική

κατάρτιση χρειάζεται να συνοδεύεται από καλλιτεχνική ευαισθησία, μουσική αντίληψη, δημιουργικότητα και προσωπική έκφραση.

Γι' αυτό, αγαπητοί απόφοιτοι, θα σας προτρέψω να μη θεωρήσετε τον σημερινό τίτλο ως μια τελεία, αλλά ως μια άνω τελεία. Συνεχίστε να μελετάτε, να ακούτε, να ερευνάτε, να συνεργάζεστε και να διδάσκεστε. Μην πάψετε ποτέ να αναζητάτε το καλύτερο. Γιατί η μουσική δεν είναι απλώς ένα αντικείμενο γνώσης· είναι μια διαρκής άσκηση του νου, της ψυχής, της ευαισθησίας και του χαρακτήρα μας.

Το Ίδρυμα Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών υπηρετεί ακριβώς αυτή την αντίληψη της παιδείας.

Το Ίδρυμα δεν περιορίζεται στην παροχή μουσικών μαθημάτων ή στην προετοιμασία σπουδαστών για την απόκτηση ενός τίτλου. Έχει ευρύτερη αποστολή: να καλλιεργεί τη μουσική παιδεία, να στηρίζει την καλλιτεχνική δημιουργία, να διαφυλάσσει και να μεταδίδει τον πλούτο της εκκλησιαστικής μουσικής παράδοσης και, παράλληλα, να προσφέρει ουσιαστικές ευκαιρίες εκπαίδευσης σε ανθρώπους με διαφορετικές δυνατότητες και ενδιαφέροντα.

Η θεσμική του ταυτότητα, υπό την ευθύνη και την αιγίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, προσδίδει στο έργο του ιδιαίτερη σημασία. Η Εκκλησία, μέσα από τη μακραίωνη ιστορία της, έχει αναδείξει τη μουσική ως αναπόσπαστο στοιχείο του πολιτισμού, της πνευματικής καλλιέργειας και της συλλογικής μας μνήμης. Η διαφύλαξη αυτής της κληρονομιάς δεν σημαίνει απλώς διατήρηση του παρελθόντος. Σημαίνει μετάδοση της γνώσης στις νεότερες γενιές, με υπευθυνότητα, επιστημονική συνέπεια και ανοιχτό πνεύμα απέναντι στις απαιτήσεις του παρόντος.

Παράλληλα, η διδασκαλία της Ευρωπαϊκής Μουσικής και των μουσικών οργάνων αναδεικνύει την ευρύτητα της εκπαιδευτικής αποστολής του Ιδρύματος. Η συνάντηση διαφορετικών μουσικών παραδόσεων δεν αποτελεί αντίφαση. Αντίθετα, προσφέρει τη δυνατότητα στους σπουδαστές να διευρύνουν τους ορίζοντές τους, να αναπτύσσουν κριτική σκέψη και να προσεγγίζουν τη μουσική ως μια οικουμενική γλώσσα επικοινωνίας.

Η αποστολή αυτή αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία υπό το φως των θεσμικών εξελίξεων που αναμένονται στη μουσική εκπαίδευση. Με βάση τον σχεδιασμό για τη μεταφορά, από το 2027, αρμοδιοτήτων της μουσικής εκπαίδευσης από το Υπουργείο Πολιτισμού στο Υπουργείο Παιδείας,

διαμορφώνεται ένα νέο περιβάλλον, με νέες απαιτήσεις, νέες προοπτικές και αυξημένη ανάγκη για σαφείς εκπαιδευτικές προδιαγραφές.

Η εξέλιξη αυτή μας καλεί να αντιμετωπίσουμε τη μουσική εκπαίδευση με ακόμη μεγαλύτερη σοβαρότητα και προοπτική. Χρειάζεται να ενισχυθεί η ποιότητα των σπουδών, να αναδειχθεί η αξία της οργανωμένης και συστηματικής διδασκαλίας, να υποστηριχθούν οι εκπαιδευτικοί και να διασφαλιστεί ότι οι τίτλοι σπουδών ανταποκρίνονται σε ουσιαστικές γνώσεις και δεξιότητες.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η θεσμική συνέπεια, η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και η αξιοπιστία των εκπαιδευτικών φορέων αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα. Το Ίδρυμα Μουσικής καλείται να συνεχίσει την πορεία του με υπευθυνότητα, προσαρμοστικότητα και σταθερή προσήλωση στην αποστολή του. Να διαφυλάξει όσα αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη του και συγχρόνως να ανταποκριθεί δημιουργικά στις νέες συνθήκες, χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα και στο ήθος της μουσικής παιδείας.

Μέσα σε αυτή την προοπτική, η σημερινή απονομή δεν είναι μόνο μια προσωπική επιτυχία για κάθε απόφοιτο. Είναι και μια δημόσια επιβεβαίωση της αξίας της οργανωμένης μουσικής εκπαίδευσης και της ευθύνης που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί φορείς απέναντι στους σπουδαστές, στις οικογένειές τους και στην κοινωνία.

Θα ήθελα, επίσης, να σταθώ ιδιαίτερα σε έναν ακόμη σημαντικό τομέα της δραστηριότητας του Ιδρύματος: τη χορήγηση υποτροφιών σε σπουδαστές που έχουν ανάγκη οικονομικής στήριξης, αλλά και τη δυνατότητα να προχωρήσουν ουσιαστικά στις μουσικές τους σπουδές. Οι υποτροφίες δεν αποτελούν απλώς μια οικονομική ενίσχυση. Είναι μια πράξη εμπιστοσύνης προς τον νέο άνθρωπο, μια αναγνώριση της προσπάθειάς του και μια έμπρακτη απόδειξη ότι η μουσική παιδεία πρέπει να παραμένει προσβάσιμη και να μην αποτελεί προνόμιο μόνο για όσους διαθέτουν τις ανάλογες οικονομικές δυνατότητες.

Με την πολύτιμη συμβολή του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου, η στήριξη αυτή αποκτά ιδιαίτερο κοινωνικό και ανθρώπινο περιεχόμενο. Εκφράζει την πεποίθηση ότι κανένα ταλέντο δεν πρέπει να στερείται την ευκαιρία να αναπτυχθεί εξαιτίας οικονομικών δυσκολιών και ότι η κοινωνική αλληλεγγύη μπορεί να γίνει δύναμη πολιτισμού και δημιουργίας.

Μια υποτροφία μπορεί να δώσει σε έναν νέο άνθρωπο τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του, να εξελιχθεί, να αποκτήσει αυτοπεποίθηση και να διαμορφώσει το δικό του μέλλον. Και αυτή είναι ίσως μία από τις πιο ουσιαστικές αποστολές ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος: να μην απονέμει μόνο τίτλους, αλλά να ανοίγει δρόμους.

Αγαπητοί γονείς και συγγενείς των αποφοίτων,

Η σημερινή επιτυχία των παιδιών σας είναι και δική σας επιτυχία. Γνωρίζετε καλύτερα από τον καθένα πόση υπομονή, πόση ενθάρρυνση και πόση καθημερινή υποστήριξη απαιτεί η μουσική εκπαίδευση. Σας ευχαριστούμε που εμπιστευθήκατε στο Ίδρυμά μας ένα σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής πορείας των παιδιών σας.

Αγαπητοί καθηγητές,

Το έργο σας δεν περιορίζεται στη μετάδοση γνώσεων. Μεταδίδετε εμπειρία, καλλιεργείτε χαρακτήρες, εμπνέετε και διαμορφώνετε ανθρώπους που θα μεταφέρουν τη μουσική στις επόμενες γενιές. Η δική σας διαρκής επιμόρφωση και το προσωπικό σας παράδειγμα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ποιότητας που επιδιώκουμε.

Και σε εσάς, αγαπητοί απόφοιτοι, απευθύνω τις θερμότερες ευχές μου.

Να χαίρεστε τους τίτλους που λαμβάνετε σήμερα, αλλά να μην επαναπαυθείτε σε αυτούς. Να τους τιμήσετε με τη μελέτη σας, με τη συμπεριφορά σας, με την αγάπη σας για τη μουσική και με τον τρόπο που θα τη μεταδίδετε στους άλλους. Είτε ακολουθήσετε επαγγελματική πορεία είτε κρατήσετε τη μουσική ως αναπόσπαστο κομμάτι της προσωπικής σας ζωής, να θυμάστε ότι η αληθινή αξία της γνώσης αποδεικνύεται όταν γίνεται πράξη, δημιουργία και προσφορά.

Εύχομαι η σημερινή ημέρα να αποτελέσει για όλους σας μια όμορφη ανάμνηση, αλλά κυρίως μια νέα αφετηρία. Μια αφετηρία συνεχούς μάθησης, δημιουργικής αναζήτησης και ουσιαστικής προσφοράς στον πολιτισμό, στην κοινωνία και, όπου αρμόζει, στην εκκλησιαστική μας παράδοση.

Το Ίδρυμα Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών θα συνεχίσει να εργάζεται με συνέπεια, υπευθυνότητα και όραμα, ώστε η μουσική παιδεία να παραμένει χώρος γνώσης, ποιότητας, πνευματικής καλλιέργειας και ίσων ευκαιριών.

Συγχαίρουμε θερμά όλους τους αποφοίτους, ευχαριστούμε τους καθηγητές, τους γονείς, τους συνεργάτες και όλους όσοι στηρίζουν το έργο του Ιδρύματος και ευχόμαστε σε όλους υγεία, δύναμη και πρόοδο.

Γιατί η μουσική παιδεία δεν ολοκληρώνεται με την απόκτηση ενός πτυχίου. Συνεχίζεται όσο υπάρχει η διάθεση να μαθαίνουμε, να δημιουργούμε και να προσφέρουμε».